

Lillesands Sparebank

►► PILAR III

31.12.2022

Bankens pilar 3-dokument er utarbeidet for å supplere årsrapporten med øvrige opplysninger som skal offentliggjøres i henhold til åttende del i kapitalkravsforordningen (CRR).

Finanstilsynet har vurdert at Lillesands Sparebank skal kategoriseres som et mindre og ikke-komplekst foretak. Banken har ikke utstedt egenkapitalbevis, og skal offentliggjøre informasjon på årlig basis.

Mindre og ikke-komplekse foretak skal offentliggjøre informasjon etter kravene i CRR artikkel 433b, hvilket er følgende opplysninger:

- artikkel 435 nr. 1, bokstav a), e) og f)
- artikkel 438 nr. 1, bokstav d)
- artikkel 450 nr. 1, bokstav a) til d) og h) til j)
- artikkel 447

I tilfeller hvor opplysninger ikke er gitt i dette dokumentet henvises det til bankens årsrapport.

Opplysninger som gjelder kapitaldekning, er gitt på grunnlag av bankens konsoliderte stilling. Banken konsoliderer eierandelene i Verd Boligkreditt AS (5,1 %) og Brage Finans AS (1,6 %) for kapitaldekningsformål. Eierandelene inngår i samarbeidende grupper hvor det er krav til forholdsmessig konsolidering. Øvrige opplysninger gjelder kun Lillesands Sparebank.

Pilar 3-rapporter samt års- og kvartalsrapporter publiseres løpende på bankens hjemmeside.

Alle beløp i dokumentet er angitt i tusen kroner per 31.12.2022 med mindre noe annet er angitt.

ERKLÆRINGER

Styret i Lillesands Sparebank stiller seg bak de beskrivelser som er gitt i dette dokumentet og årsrapport for 2022 vedrørende bankens risikostyring og risikoprofil, og avgir herved følgende erklæringer:

Risikostyringen

Bankens risikostyring er effektiv og passende sett ut fra bankens størrelse, forretningsmodell og virksomhetsområder. Risikostyringssystemene er tilstrekkelige i forhold til vedtatt risikoappetitt, risikoprofil og strategi.

Risikoprofil

Bankens virksomhet har hovedvekt på finansiering, sparing og betalingstjenester til person- og bedriftsmarkedet i Lillesand kommune og tilgrensende kommuner. Banken har som strategisk hovedmål å være en lønnsom og selvstendig bank. Bankens risikoeksponeringer skal sikre en sunn og langsiktig avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens verken på kort eller lang sikt.

Bankens samlede risikotoleranse er lav til moderat. For å sikre finansiell robusthet og langsiktig overlevelsessevne i henhold til strategien har styret fastsatt rammer og retningslinjer for risikoeksponering. Forretningsmodellen er innrettet mot å ta kalkulert kredittrisiko, samtidig som øvrige risikoer i forretningsvirksomheten begrenses til et forsvarlig nivå. Banken skal tilstrebe å minimere operasjonell risiko gjennom formålstjenlige prosesser og kontrollrutiner. Likviditets- finansierings- og markedsrisiko holdes på et forsvarlig nivå gjennom tydelige rammer for plasseringer og finansieringsstruktur. Overholdelse av interne rammer rapporteres løpende til styret. Bankens overordnede risikoprofil er for samtlige risikotyper på linje med eller lavere enn den vedtatte risikotoleranse styret har vedtatt.

NØKKELTALL

		a	e
		31.12.2022	31.12.2021
EU KM1	Tilgjengelig egenkapital (beløp)		
1	Ren kjernekapital	513.798	493.369
2	Kjernekapital	522.570	499.205
3	Total kapital	531.553	503.901
	Risikovektede eksponeringsbeløp		
4	Sum risikovektede eksponeringsbeløp	2.361.480	2.294.115
	Kapitaldekning (i prosent av risikovektede eksponeringsbeløp)		
5	Ren kjernekapitaldekning (%)	21,8 %	21,5 %
6	Kjernekapitaldekning (%)	22,1 %	21,8 %
7	Kapitaldekning (%)	22,5 %	22,0 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)		
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (%)	0,0 %	0,0 %
EU 7b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	0,0 %	0,0 %
EU 7c	hvorav: skal bestå av kjernekapital (prosentpoeng)	0,0 %	0,0 %
EU 7d	Samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (%)	8,0 %	8,0 %
	Kombinert bufferkrav (i prosent av risikovektede eksponeringsbeløp)		
8	Bevaringsbuffer (%)	2,5 %	2,5 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (%)	-	-
9	Foretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (%)	2,0 %	1,0 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (%)	3,0 %	3,0 %
10	Global systemviktighetsbuffer (%)	-	-
EU 10a	Systemviktighetsbuffer (%)	-	-
11	Kombinert bufferkrav (%)	7,5 %	6,5 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (%)	15,5 %	14,5 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (%)	17,3 %	17,0 %
	Uvektet kjernekapitalandel		
13	Sum eksponeringsmål	4.955.909	4.651.402
14	Uvektet kjernekapitalandel (%)	10,5 %	10,7 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)		
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (%)	-	-
EU 14b	hvorav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)	-	-
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (%)	3,0 %	5,0 %
	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)		
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (%)	-	2,0 %
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (%)	3,0 %	5,0 %
	Likviditetsreserve		
15	Sum likvide midler av høy kvalitet (HQLA) (vektet verdi - gjennomsnitt)	185.861	207.493
EU 16a	Utbetalinger - sum vektet verdi	281.642	190.827
EU 16b	Innbetalinger - sum vektet verdi	190.626	114.161
16	Sum netto utbetalinger (justert verdi)	91.016	76.667
17	Likviditetsreserve (LCR) (%)	204 %	271 %
	Net Stable Funding Ratio		
18	Sum tilgjengelig stabil finansiering	2.825.175	3.402.819
19	Sum nødvendig stabil finansiering	2.401.956	2.273.116
20	NSFR (%)	117,6 %	149,7 %

Risikovektede eksponeringsbeløp

		Risikovektede eksponeringsbeløp (RWEAs)		Totalkapitalkrav
		a	b	c
EU OV1		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022
1	Kredittrisiko (ekskudert motpartsrisiko)	2.195.119	2.139.445	175.610
2	Hvorav standardmetoden	2.195.119	2.139.445	175.610
23	Operasjonell risiko	166.361	154.669	13.309
EU	Hvorav basismetoden	158.995	144.954	12.720
EU	Hvorav sjablonmetoden	7.366	9.716	589
24	Beløp under grensen for fratrekk (250% risikovekt) (Til informasjon)	36.751	88.663	2.940
29	Totalt	2.361.480	2.294.115	188.918

Rader som er utelatt i EU OV1, skyldes at verdien er null eller ikke er relevant.

MÅL OG RETNINGSLINJER FOR RISIKOSTYRING

OVERORDNET STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

God risiko- og kapitalstyring er et av de mest sentrale virkemidlene i bankens verdiskapning. Styret i Lillesands Sparebank har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

Risikostyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert risikostrategier for hvert område med konkretiserte styringsmål og rammer for de enkelte risikoområdene. Relevante måltall rapporteres til styret på månedlig og kvartalsvis basis.

Risikostrategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess. I forbindelse med internkontrollprosessen gjennomgås alle deler av bankens virksomhet. Med utgangspunkt i risikoen knyttet til den enkelte del av virksomheten iverksettes nødvendige kontrolltiltak for å gi rimelig sikkerhet for at arbeidsprosesser og rutiner utføres innenfor en akseptabel risiko.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens risikostrategier skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt. Hensikten er å unngå for store risikokonsentrasjoner i virksomheten som ved en ugunstig utvikling kan bidra til å true bankens lønnsomhet, likviditet og soliditet.

Risikokultur

En sunn og konsistent risikokultur utgjør grunnmuren i bankens risikostyring og er den underliggende faktoren som muliggjør effektiv virkning av bankens ovenforliggende rammeverk. Risikokulturen påvirker beslutningene til ledelse og ansatte i det daglige arbeidet og er av vesentlig betydning for den risiko de påfører banken.

Banken legger vekt på å bygge en risikokultur som gjør den enkelte ansatte i stand til å foreta forsvarlige og informerte beslutninger. Risikokulturen skal være en integrert del av de ulike beslutningsnivåer i banken, og være basert på god og helhetlig forståelse av de risikoer man møter i hverdagen og håndteringen av disse, sett ut fra bankens risikoappetitt.

Risikokulturen skal også sikre at alle forretningsenheter involverer risikostyringsfunksjonen og følger fastsatte prosedyrer ved nye produkter og vesentlige endringer.

Organisering og ansvar

Ansaret og gjennomføring av bankens risikostyring og internkontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enheter.

Bankens styre skal godkjenne og regelmessig vurdere retningslinjer for å påta banken risikoer. Styret skal fastsette de overordnede rammer, gi fullmakter og sørge for at det utarbeides retningslinjer for risikostyringen i banken, herunder etiske retningslinjer. Styret har ansvar for å sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav, samt påse at banken har en soliditet og likviditet som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet. Styret er videre ansvarlig for å fastsette beredskaps- og kontinuitetsplaner for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige uforutsette hendelser. Banken har etablert risiko- og revisjonsutvalg (RRU). Utvalget er et forberedende og rådgivende utvalg for styret. Revisjonsutvalgets overordnede ansvar knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen er å overvåke systemene for internkontroll og risikostyring over finansiell rapportering. Risikoutvalget skal forberede styrets vurderinger og beslutninger relatert til foretakets samlede risiko og kapitalbehov samt sikring av at foretakets risikostyring og internkontroll er tilpasset risikonivå og omfang av virksomheten. Utvalget velges av og blant styrets medlemmer.

Bankens styre velges av generalforsamlingen i henhold til bankens vedtekter og tilhørende valginstruks. I henhold til valginstruksen bør styret være sammensatt slik at det ivaretar de ulike kundegruppenes interesser samtidig som det dekker behovet for faglig kompetanse, kapasitet og mangfold. Mangfoldig sammensetning av styret er viktig for å sikre selvstendige meninger og kritiske innvendinger blant styremedlemmene. Dette kan bidra til å sikre god utfordring og overvåking av ledelsesbeslutninger. Bankens styre består av

representanter fra ulike yrkes- og aldersgrupper, og 40 % av representantene som er valgt av generalforsamlingen er kvinner. Banken vurderer at styret i henhold til valginstruks dekker behovet for faglig kompetanse, kapasitet og mangfold, og etterstreber ved valg å opprettholde eller øke mangfoldet.

Adm. banksjef har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringsystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Alle ledere har ansvar for å styre risiko og sikre god risikostyring og internkontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap og kompetanse om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Risk Manager/Complianceansvarlig har ansvar for uavhengig kontroll av risiko og risikostyring for alle risikoområder, inkl. risiko for at banken ikke oppfyller forpliktelser etter lov og forskrift. Funksjonen rapporterer direkte til styret, og kan ikke avsettes uten samtykke fra dette.

Eksternrevisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapitalsituasjon. Ekstern revisor utarbeider årlig en uavhengige bekreftelser vedrørende bankens internkontroll, godtgjørelsesordning og ICAAP-prosess.

STYRING OG KONTROLL AV ENKELTRISIKOER

For forhold knyttet til styring og kontroll av den enkelte risikokategori henvises det til følgende noter i bankens årsrapport for 2022:

- Note 23 – Risikostyring og kapitaldekning
- Note 24 – Kredittrisiko
- Note 25 – Renterisiko
- Note 26 – Valutarisiko
- Note 27 – Likviditetsrisiko
- Note 28 – Andre risikoforhold

GODTGJØRELSESPOLITIKK

BESLUTNINGSPROSESS OG SAMMENSETNING

Banken styre fastsetter årlig retningslinjer for godtgjørelse til bankens ansatte. Banken har ikke eget godtgjørelsesutvalg da den kommer under grensene som er fastsatt i finansforetaksforskriften § 15-3. Det innhentes årlig attestasjonsuttalelse om godtgjørelsesordningen fra bankens eksternrevisor. Godtgjørelsesordningen skal fremme god styring og kontroll med bankens risiko, og den skal bidra til å unngå interessekonflikter. Banken har en godtgjørelsesordning som etter styrets vurdering er i samsvar med bankens overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser.

Banken ønsker ikke å gi incentiver for økt risikotaking, og har derfor en generell fastlønsordning for alle ansatte. Bankens tillitsvalgte har også en fast, årlig godtgjørelse. Styret har fastsatt et sett med resultatmål som utgjør grunnlaget for en bonusordning som omfatter alle ansatte. Ordningen faller i henhold til finanstillitsynets rundskriv 2/2020 avsnitt 2.2. ikke inn under særskilte godtgjørelsesregler for variabel godtgjørelse. Kriterier som legges til grunn i bonusordningen følger av bankens strategiske målsetninger. I bonusordningen er 50 % av mulig utbetaling knyttet til driftsresultatet, mens resterende 50 % knyttet til parametere som fastsettes årlig med involvering fra alle ansatte og tillitsvalgte. Sistnevnte parametere vil i hovedsak være knyttet til positiv utvikling i bankens kunde – og produktportefølje samt interne kvalitetsmålsetninger. På grunnlag av måloppnåelse er det i regnskapet for 2022 avsatt kr. 0,9 månedslønn pr. årsverk. Banken har ikke variabel godtgjørelse utover dette.

Naturalytelser er goder som ansatte mottar i annet enn penger fra arbeidsgiveren. Ytelsene har til hensikt å fremme økonomisk trygghet for den ansatte og dennes familie. Særlig gjelder dette ved sykdom, uførhet, oppnådd aldersgrense eller ved dødsfall. Banken ser det som tjenlig å bidra med andre rimelige velferdsmessige goder, som telefon, forsikring, rimelig lån i arbeidsforhold etc. Banken har også innskuddspensjonsordning for alle ansatte.

Se ellers note 8 og note 30 i årsregnskapet for 2022.

KVANTITATIVE OPPLYSNINGER OM GODTGJØRELSE

Godtgjørelsesbeløpene for regnskapsåret

EU REM 1 – samlede kvantitative opplysninger om godtgjørelse for ledelse og andre personer med vesentlig innvirkning på bankens risikoprofil

		b	c	d	
		Ledelsesorganet i dets ledelsesfunksjon	Øverste ledelse	Andre identifiserte medarbeidere	
1	Fast godtgjørelse	Antall identifiserte medarbeidere	6	1	3
2		Sum fast godtgjørelse	673	1.810	3.539
3		Hvorav: kontantbasert	673	1.612	3.162
7		Hvorav: andre former	0	198	377
9	Variabel godtgjørelse	Antall identifiserte medarbeidere	6	1	3
10		Sum variabel godtgjørelse	0	129	256
11		Hvorav: kontantbasert	0	129	256
12		Hvorav: utsatt	0	0	0
17	Sum godtgjørelse (2 + 10)	673	1.939	3.794	

Rader eller kolonner som er utelatt i EU REM1, skyldes at verdien er null eller ikke er relevant.

Garantert variabel godtgjørelse og særskilte utbetalinger

Det er ikke foretatt særskilte utbetalinger i forbindelse med nyansettelser eller sluttgodtgjørelse eller tildelt garantert variabel godtgjørelse i 2022.

Utsatt godtgjørelse

Banken har ikke utestående utsatt godtgjørelse utover det som følger av den generelle bonusordningen for alle ansatte.

Godtgjørelse over 1 million euro

Ingen personer i banken har godtgjørelse på over 1 million euro.